

БЕКІТЕМІН

**Қазғұтынуодағы Қарағанды
университетінің ректоры
з.ғ.д., профессор**

Е.Б. Аймағамбетов

» _____ 2026 ж.

**Әлеуметтік зерттеудің эмпирикалық-аналитикалық есебі: «7М04120
«Халықаралық бизнес» білім беру бағдарламасы бойынша
магистранттардың білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттануы»**

Магистратурада оқыту жоғары білім берудің сапасын қамтамасыз ету жүйесінде және академиялық пен оқытушылық құрамды дамытуда маңызды рөл атқарады. Сондықтан, магистратура студенттерінің университеттегі оқу процесінің ұйымдастырылуы мен мазмұнына қанағаттанушылығын бағалау ерекше маңызды. Бар проблемалар мен кемшіліктерді анықтау, сондай-ақ оқытудың тиімділігін арттыру үшін үнемі зерттеу жүргізу өте маңызды.

Стратегиялық даму департаментінің жоспарын іске асыру аясында 2026 жылдың ақпан айында магистратура студенттерінің көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттанушылығын бағалау үшін әлеуметтік сауалнама жүргізілді.

Зерттеу нысаны – 1 курс магистранттары.

Зерттеу мақсаты – білім беру процесінің сапасы мен ұйымдастырылуына қанағаттану дәрежесін анықтау.

Зерттеу әдісі – жеке сауалнама.

Ақпаратты өңдеу әдісі – SPSS қолданбалы бағдарламалар пакеті.

Зерттеу тапсырысы:

- 1) магистратураға түсер алдында магистранттардың зерттеу дағдылары мен қабілеттерінің даму дәрежесін анықтау;
- 2) кәсіби дайындықтың тиімділігін арттыру бойынша олардың пікірлері мен ұсыныстарын зерттеу;
- 3) кейіннен жетілдіру мақсатында көрсетілетін білім беру қызметтеріндегі кемшіліктерді анықтау;
- 4) магистранттардың академиялық қызметі барысында кездесетін қиындықтар мен мәселелердің себептерін анықтау;
- 5) оларға тікелей немесе жанама әсер ететін факторларды анықтау;
- 6) оқытушылардың сабақ барысында жабдықтар мен жабдықтарды қаншалықты пайдаланатынын анықтау;
- 7) магистратура студенттерінің магистратураны аяқтағаннан кейін болашақта жұмысқа орналасу жоспарларын зерттеу.

Іріктеу әдісі: Магистратура студенттерінің әлеуметтік сауалнамасын үздіксіз іріктеу әдісін қолдану жоспарланған болатын, бірақ сауалнама

барысында кластерлік іріктеу әдісі қолданылды. Сауалнамаға «Халықаралық бизнес» ББ магистранттарының 100%-ы қатысты.

Сауалнама келесі нәтижелерді берді:

Сауалнама «7M04120 - Халықаралық бизнес» мамандығы бойынша магистратурада оқитын студенттердің 100%-ы біздің университеттің түлектері емес екенін көрсетті.

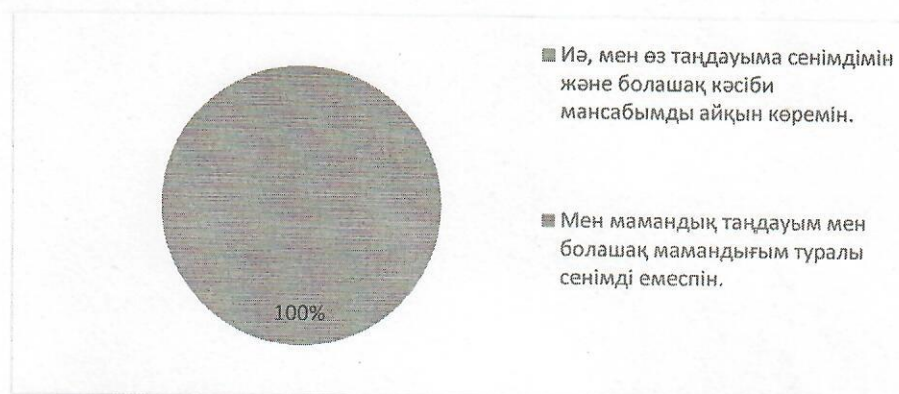
Магистратура бағдарламасы туралы жан-жақты түсінік алу үшін студенттердің бағдарламаға түсуге деген ынтасын түсіну маңызды. Сондықтан респонденттерден «Магистратура бағдарламасына түсуге қандай себептеріңіз болды?» деп сұралды. Бұл сұрақ респонденттерге үш нұсқаға дейін таңдауға мүмкіндік берді. Жауап «бәсекеге қабілеттілікті және еңбек нарығындағы сұранысты арттыру» болды (100%).

Университетте оқудың ең маңызды мақсаттары туралы сұрағанда, барлық респонденттер таңдаған мамандығы бойынша жоғары біліктілікке ие болуды көрсетті. Бұл магистратура студенттерінің негізінен терең кәсіби білім алуға және болашақта жұмысқа орналасу үшін қажетті практикалық дағдыларды дамытуға бағытталғанын көрсетеді. Алынған деректер оқытудың жоғары деңгейін, білім беру бағдарламаларының өзектілігін және олардың қазіргі заманғы еңбек нарығының талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етудің маңыздылығын көрсетеді (1-сурет).

1-сурет Магистратурада оқудың мақсаты

Магистранттардың болашақ мамандығын түсінуін анықтау үшін «Болашақ мамандығыңыздың мазмұнын жеткілікті түрде түсінемін деп айта аласыз ба?» деген сұрақ қойылды. Бұл сұраққа жауаптар респонденттердің 100%-ы мамандық таңдауына сенімді екенін көрсетеді.

2-сурет Болашақ мамандықты түсіну

Бүгінгі таңда ақпарат және оған қол жеткізу өте маңызды болған кезде, магистранттардың оқу процесін және оларға көрсетілетін білім беру қызметтерін бағалауына қажетті ақпараттық материалдардың қолжетімділігі үлкен әсер етеді. «Сізге әртүрлі ақпараттық анықтамалықтар берілді ме?» деген сұраққа 100% осындай анықтамалықтармен толық қамтамасыз етілгенін айтты.

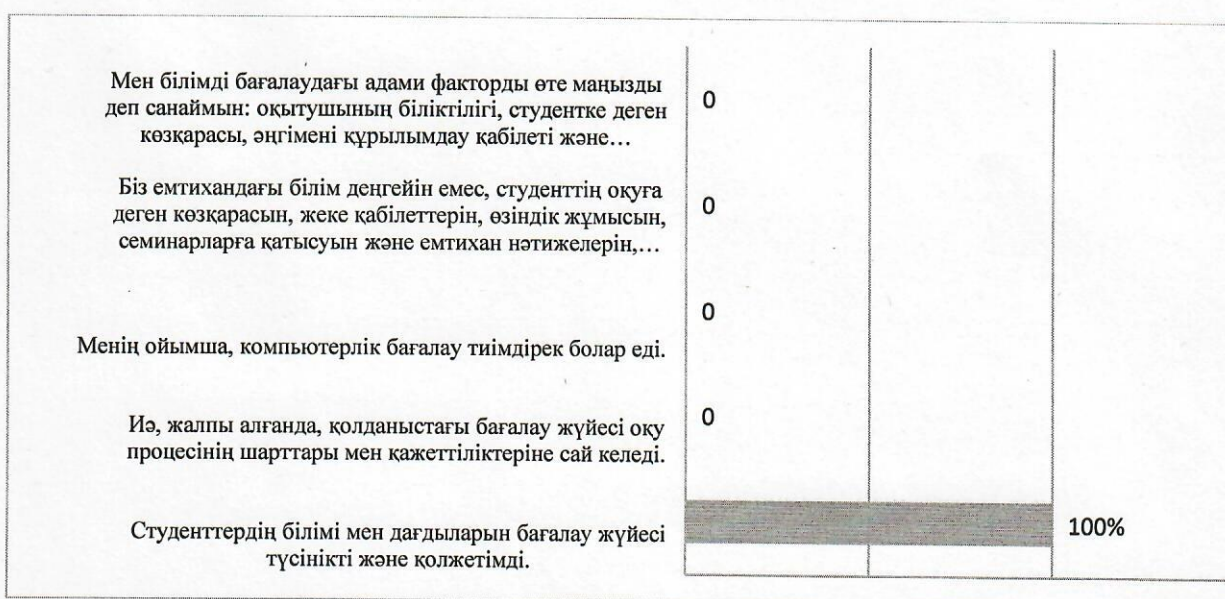
Респонденттердің университет туралы пікірлерін одан әрі нақтылау үшін олардан келесі қызметтерді бес балдық шкала бойынша бағалау сұралды (1-кесте).

Кесте- 1. Студенттердің университет туралы пікірлері

Көрсеткіш	Балл					
	5	4	3	2	1	0
Оқытушы ұсынған ақпарат тақырыпқа қатысты	100%					
Заманауи зертханалық және практикалық жабдықтармен қамтамасыз ету	100%					
Дәрісханада оқытылатын оқу бағдарламасының мазмұнының өзектілігі мен маңыздылығы	100%					
Оқытушының студенттерді оқу процесіне тарту мүмкіндігі	100%					
Тәжірибилердің қолжетімділігі және тиімділігі.	100%					
Студенттердің білімін студенттерге таныс критерийлерге негізделген объективті және ашық бағалау.	100%					
Құзыреттіліктің дамуын оқу нәтижелері ретінде бағалау үшін бағалау әдістері мен формаларын пайдалану.	100%					
Профессорлық-оқытушылық құрам, қызметкерлер және университет әкімшілігі тарапынан студенттерге құрметпен қарау.	100%					
Студенттерді тиімді қолдау қызметтерінің қолжетімділігі	100%					

Университет ұсынатын білім беру қызметтерінің сапасына оң баға берудің басым болуы респонденттердің «Сіз оқу нәтижелеріңізге қаншалықты қанағаттанасыз?» деген сұраққа берген жауаптарымен расталады. Бұл сұраққа жауап бере отырып, респонденттер оқу нәтижелеріне толық қанағаттанатындықтарын көрсетті (100%).

Кез келген ұйым үшін оның мүшелерінің оның процестері мен қарым-қатынастарын әділ деп қабылдауы өте маңызды. «Сіз қазіргі бағалау жүйесін жеткілікті түрде объективті және әділ, қолжетімді және түсінікті деп санайсыз ба?» деген сұраққа берген жауаптар респонденттердің 100%-ы студенттерді бағалау жүйесін объективті және әділ, сондай-ақ анық және түсінікті деп санайтынын көрсетеді (3-сурет).

3-сурет – «Сіздің ойыңызша, білімді бағалаудың қолданыстағы жүйесі жеткілікті түрде объективті және әділ, қолжетімді және түсінуге түсінікті ме?»

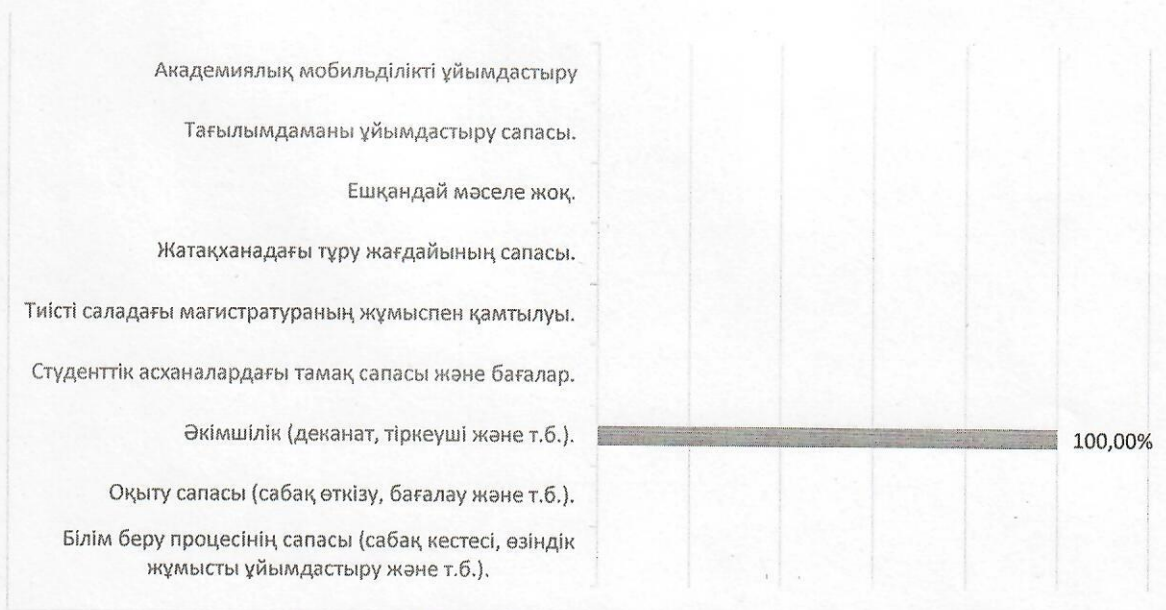
Университетте оң атмосфераны қалыптастыру үшін студенттердің әлеуметтік қолдауды сезінуі өте маңызды. «Университет академиялық талаптарға сай емес студенттерге академиялық көмек көрсете ме?» деген сұраққа берілген жауаптар магистранттардың университет әкімшілігі көрсететін әлеуметтік қолдау туралы жақсы хабардар екенін растады (4-сурет).

	иә, ережеге сай	барлығы на емес	барлық пәндер бойын...
■ Столбец1	100,00%		

4-сурет – Академиялық талаптарға сай келмейтін студенттерге академиялық көмек көрсету

Қазіргі таңда заманауи стандарттарға сай болуға ұмтылатын кез келген университет әлемдік білім беру процестеріне интеграциялануы керек. Ал «Халықаралық бизнес» бағдарламасы бойынша сауалнамаға қатысқан магистранттардың 100%-ы университеттің халықаралық байланыстары академиялық мобильділікке деген ұмтылысын қанағаттандыру үшін жеткілікті деп санайды.

Университет басшылығы магистранттарды мазалайтын мәселелер ауқымын үнемі бақылауы керек. Студенттердің негізгі мәселелері мен басымдықтарын анықтау үшін респонденттерге келесі сұрақ қойылды: «Қазіргі уақытта сізді қандай студенттік мәселелер ерекше алаңдатады?» Олар үш жауапты таңдай алады (5-сурет).

5-сурет - «Қандай студенттік мәселелер сізді алаңдатады?»

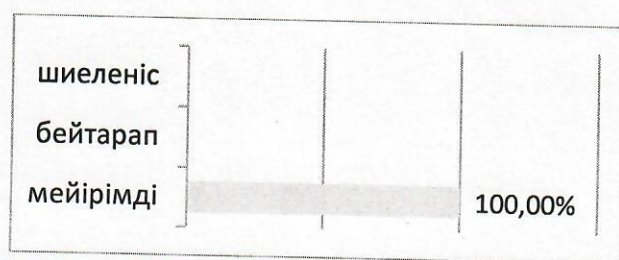
Студенттердің білім беру қызметтерінің сапасы туралы пікірлері тек сабақтардың сапасына ғана емес, сонымен қатар оқу процесінде көрсетілетін кешенді қолдау шараларына да байланысты. Сондықтан студенттерден оқу процесінде көрсетілетін қолдауды 5 балдық шкала бойынша бағалау сұралды. Нәтижелер 2-кестеде көрсетілген.

Кесте - 2. Білім беру процесін қолдау нәтижелері

Көрсеткіш	Балл					
	5	4	3	2	1	0
Ақпараттық қолдау (академиялық, ғылыми және сабақтан тыс іс-шаралар туралы ақпарат)	100%					

Компьютерлік технологияларға қолжетімділік	100%					
Кітапхана жабдықтары және кадрлармен қамтамасыз ету (әдістемелік және оқу әдебиеттерімен қамтамасыз ету)	100%					
Ыңғайлы сыныптар	100%					
Біркелкі бөлінген оқу жүктемесі бар ыңғайлы кесте	100%					
Оқу-әдістемелік қолдау (оқулықтар, оқу құралдары)	100%					
Электронды тасымалдаушылардағы оқу материалдарының болуы	100%					
Кеңес беру қолдауы (академиялық, кәсіби және жеке мәселелерді шешуге көмек)	100%					
Асхана жұмысы	100%					
Медициналық кабинет жұмысы	100%					
Университет түлектерінің жұмыспен қамтылуын ұйымдастыруға көмек	100%					

Кез келген ұйымның өміршеңдігі және оның жұмысының сапасы көбінесе оның мүшелері жұмыс істейтін моральдық стандарттар мен жалпы психологиялық атмосфераға байланысты. Осыған байланысты респонденттердің 100%-ы моральдық-психологиялық атмосфераны «мейірімді» деп бағалады (-сурет).

6-сурет – Моральдық-психологиялық атмосфера

Университеттің оқытушылар құрамының сапасы кез келген университеттегі білім беру қызметтерінің сапасын шешуші түрде анықтайды. Магистраттардың өз оқытушылар құрамының сапасы туралы пікірлерін анықтау үшін оларға келесі сұрақ қойылды: «Сіз университеттің оқытушылар құрамын жалпы қалай бағалар едіңіз?» Жауаптар келесідей бөлінді (3-кесте). Олар студенттердің көпшілігі өз оқытушыларын жоғары бағалайтынын көрсетеді.

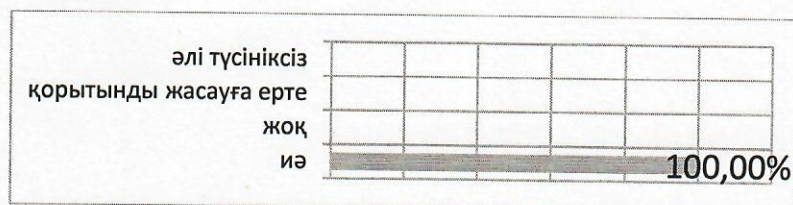
Кесте 3. Университет оқытушыларын бағалау

Көрсеткіш	Үздік	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағатсыз
Білім және біліктілік	100%			
Объективті бағалау	100%			
Оқытылатын материал бойынша талқылаулар жүргізу	100%			
Дәріс материалын анық және түсінікті түрде ұсыну	100%			
Пәнге қызығушылық тудыру және оны сақтау мүмкіндігі	100%			
Қазіргі заманғы, инновациялық оқыту технологияларын жетік меңгеру	100%			
Оқытушының ар-намыс кодексі мен этикасын сақтау	100%			

Университетте көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттанушылық өз мамандықтары бойынша теориялық дайындық деңгейіне қатысты жауаптармен де расталады. «Мамандығыңыз бойынша теориялық дайындығыңыздың деңгейін қаншалықты жоғары бағалайсыз?» деген сұраққа барлық респонденттер (100%) теориялық дайындық деңгейін жоғары деп санайтындарын мәлімдеді.

«Мамандығыңыз бойынша практикалық дайындығыңыздың деңгейін қаншалықты жоғары бағалайсыз?» деген сұраққа да осындай жауаптар берілді, респонденттердің 100%-ы практикалық дайындық деңгейін жоғары деп санады.

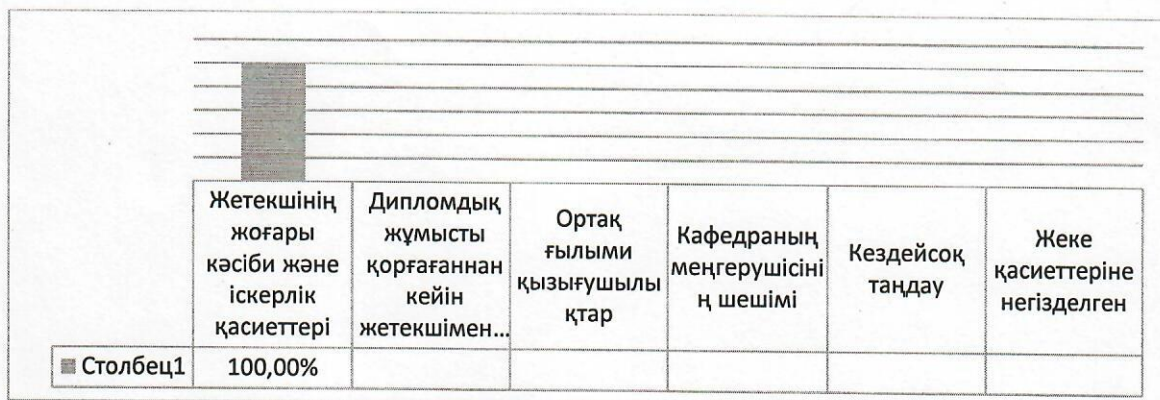
Респонденттердің көпшілігі магистратураға түсуге қатысты күткендері ақталды деп санайды – 100% (7-сурет).

7-сурет: «Магистратурадан күткендеріңіз ақталды ма?»

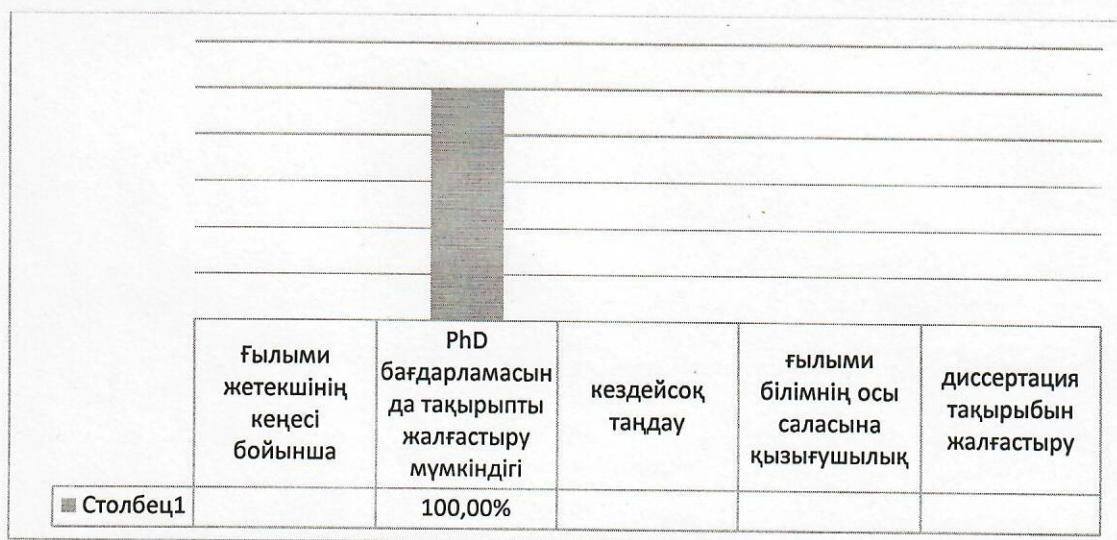
Ең маңызды білім беру қызметтерінің бірі - студенттердің кәсіби тәжірибелерді ұйымдастыру. Университет басшылығы мен оқытушылары үнемі қабылдайтын кәсіби тәжірибелерді ұйымдастыру бойынша жүйелі шаралар өз нәтижесін беруде. Мұны студенттердің «Кәсіби тәжірибені ұйымдастыру мен өткізуге қанағаттанасыз ба?» деген сұраққа берген жауаптары растайды, респонденттердің 100%-ы «Шағымдар жоқ» деп жауап берді.

Респонденттер жетекшілерін оның «жоғары кәсіби және іскерлік қасиеттеріне» қарай таңдады - 100% (8-сурет).

8-сурет «Сіз жетекшіңізді қандай себептермен таңдадыңыз?»

Респонденттердің 100%-ы ғылыми диссертациясының тақырыбын таңдауды «докторантурада жалғастыру тұрғысынан тақырыптың болашағы» деп түсіндірді (9-сурет).

9-сурет «Ғылыми диссертацияңыздың тақырыбын қандай қағидаттар бойынша таңдадыңыз?»

Магистратура студенттерінің кері байланысын жақсарту үшін респонденттерден, олардың пікірінше, магистратура бағдарламасындағы білім беру сапасын жақсартатын ұсыныстар жасау сұралды. Жауаптарды талдау «Халықаралық бизнес» бағдарламасы бойынша респонденттердің білім беру процесін ұйымдастыруға ешқандай шағымдары болмағанын көрсетті.

Негізгі тұжырымдар

1. Барлық магистранттар (100%) білім беру қызметтерінің сапасына, оқу процесін ұйымдастыруға және оқу нәтижелеріне толықтай қанағаттанады. Бұл қазіргі оқыту жүйесінің жоғары тиімділігін көрсетеді.
2. Оқуға түсудің негізгі мотивациясы - еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттіліктің артуы (100%). Магистранттар тәжірибеге бағытталған білім алуға және кәсіби құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған.
3. Респонденттердің 100%-ы мансап таңдауына сенімді және болашақ жұмыстарының мазмұнын түсінеді, бұл жетілген кәсіби тұлғаны көрсетеді.
4. Профессор-оқытушылар құрамы барлық параметрлер бойынша ең жоғары баға алды: біліктілік, оқыту әдістері, бағалаудың объективтілігі және заманауи технологияларды пайдалану.
5. Білім беру ортасының барлық аспектілері (кітапхана, дәрісханалар, ақпараттық технологияларға қолжетімділік, оқу материалдары, кесте және т.б.) ең жоғары балл алды.
6. Магистранттар академиялық, әлеуметтік және кеңес беру қолдауының, сондай-ақ қолайлы моральдық-психологиялық ахуалдың бар екенін растайды.
7. Респонденттердің 100%-ы өздерінің дайындық деңгейін жоғары деп санады, бұл білім беру бағдарламасындағы теория мен практиканың тепе-теңдігін растайды.
8. Магистранттар оқуын ұйымдастыруда ешқандай елеулі кемшіліктерді анықтаған жоқ және ешқандай елеулі шағымдар білдірген жоқ.
9. Жетекшілер мен диссертация тақырыптарын таңдау олардың кәсібилігіне және PhD докторантурасында оқуды жалғастыру перспективаларына негізделген.

Ұсыныстар

1. Академиялық процесті ұйымдастыру, әдістемелік қолдау және оқыту саласындағы қолданыстағы тәжірибелерді жалғастыру.
2. Түлектердің жаһандық бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін академиялық мобильділік бағдарламаларын, халықаралық тағылымдамаларды және серіктестіктерді кеңейту.
3. Жұмыс берушілермен ынтымақтастықты дамытуды, тәжірибе базасын кеңейтуді және нақты бизнес-кейстерді білім беру процесіне біріктіруді жалғастыру.
4. Трендтерді бақылау және жасырын мәселелерді жедел анықтау үшін жыл сайын осындай зерттеулер жүргізу.
5. Магистранттардың басылымдық іс-шараларына, конференцияларға қатысуына және зерттеу жобаларына қолдауды күшейту.
6. Мансаптық кеңес беру, оқыту және жұмыс берушілермен өзара әрекеттесуді қоса алғанда, жұмыспен қамтуға көмек көрсету бағдарламаларын жалғастыру және кеңейту.

Әлеуметтанушы

Е.Ж.Есенгараев